Pohjois-Savon hyvinvointialue

Tulevaisuus- ja strategiajaosto

Aika	19.11.2026 klo 09:00 -
Paikka	Pohjois-Savon hyvinvointialue, hallintokeskus, rak 10, 1 krs. tai Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
53	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
54	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
55	Asioiden käsittelyjärjestys	5
56	Ajankohtaiset asiat	6
57	Pohjois-Savon hyvinvointialueen innovaatiopolitiikka	7
58	Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelu	10
59	SOTE-palvelustrategia	15
60	Muut asiat	16

Tuula Väätäinen
puheenjohtaja

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Väätäinen Tuula	puheenjohtaja
	Taipale Pekka	varapuheenjohtaja
	Backnäs Teemu	jäsen
	Eskelinen Heidi	jäsen
	Mönkkönen Hannu	jäsen
	Pöksyläinen Leena	jäsen
	Sääski Kaija	jäsen
	Paakkinen Mervi	Pelastusopiston edustaja
	Vidgren Mervi	Savonia AMK edustaja
	Helve Heikki	Savon ammattiopiston edustaja
	Forsberg Markus	Itä-Suomen yliopiston edustaja
	Raatikainen Riitta	aluehallituksen puheenjohtaja
	Lampi Jussi	esittelijä
	Hiltunen Miia	pöytäkirjanpitäjä

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tulstrja 19.11.2026

Päätös

Päätösehdotus	Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kutsu kokoukseen on toimitettu sähköisen kokousjärjestelmän kautta. Kutsu on lähetetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 164 §:n mukaisesti vähintään 4 päivää ennen kokousta. Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaisesti toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Tulstrja 19.11.2026

Päätös

Päätösehdotus	Toimielin valitsee pöytäkirjantarkastajat tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toiminevat myös äänten laskijoina mahdollisten äänestysten sattuessa. Vuorossa ovat Kaija Sääski ja Pekka Taipale.

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

Asioiden käsittelyjärjestys

Tulstrja 19.11.2026

Päätös

Päätösehdotus	Toimielin hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

Ajankohtaiset asiat

Tulstrja 19.11.2026

Päätös

Esittelijä strategiajohtaja

Päätösehdotus

Tulevaisuus- ja strategiajohtaja merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

- Strategiajohtaja antaa katsauksen ajankohtaisista asioista.

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

57
Pohjois-Savon hyvinvointialueen innovaatiopolitiikka

Tulstrja 19.11.2026
6507/00.01.03.01/2026

Valmistelija(t) Tutkimus- ja innovaatiojohtaja Juha Töyräs, puh. 044 717 4444 juha.toyras(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä strategiajohtaja

Päätösehdotus

Tulevaisuus- ja strategiajaosto päättää merkitä tiedoksi seuraavat Pohjois-Savon hyvinvointialueen innovaatiopolitiikan periaatteet ja esittää aluehallitukselle periaatteiden hyväksymistä:

1. Pohjois-Savon hyvinvointialue kannustaa ja tukee henkilöstöään ja tutkijoitaan tunnistamaan, ilmoittamaan, kehittämään ja kaupallistamaan innovaatioita.
2. Hyvinvointialue ei tavoittele itselleen innovaatioiden oikeuksia. Ilmoitetuista innovaatioista se selvittää, onko oikeuksien jättämiselle tai luovuttamiselle estettä ja millaisen käyttöoikeuden se tarvitsee omaan toimintaansa.
3. Hyvinvointialue jättää oikeudet keksijöille tai tekijöille tai luovuttaa ne heille, ellei siihen ole lainsäädännöstä, sopimuksista tai rahoitusehdoista johtuvaa estettä tai ellei hyvinvointialue poikkeuksellisesti päätä itse suojata, jatkokehittää tai kaupallistaa innovaatiota. Luovutuksesta ei pääsääntöisesti peritä rahallista vastiketta, vaan hyvinvointialueen etu turvataan 4 kohdan mukaisella käyttöoikeudella.
4. Kun oikeudet jätetään tai luovutetaan, hyvinvointialue voi ottaa tai pidättää itselleen oman toimintansa kannalta tarpeellisen käyttö-, ylläpito-, muokkaus- ja jatkokehittämisoikeuden. Oikeus säilyy, vaikka innovaation oikeudet siirtyvät eteenpäin. Innovaation käyttö hyvinvointialueella ei estä oikeuksien jättämistä tai luovuttamista.
5. Jos oikeudet kuuluvat hyvinvointialueelle yhdessä muiden, kuten yliopiston, kanssa, hyvinvointialue edistää luovuttamista näiden periaatteiden mukaisesti yhdessä muiden omistajien kanssa.
6. Periaatteita sovelletaan patentilla suojattavien keksintöjen lisäksi soveltuvin osin tekijänoikeudella tai muulla immateriaalioikeudella suojattaviin tuotoksiin, kuten

ohjelmistoihin, lähdekoodiin, algoritmeihin, tietokantoihin, digitaalisiin ratkaisuihin ja muihin teoksiin.
7. Hyvinvointialue päättää oikeuksien jättämisestä tai luovuttamisesta viipymättä ja viimeistään neljän kuukauden kuluessa siitä, kun innovaatio on ilmoitettu, ja käyttää vakioehtoja. Ehdoissa huomioidaan kolmansien osapuolten oikeudet, sopimus- ja rahoitusehdot, tietosuoja, tietoturva, salassapito ja liikesalaisuudet.
8. Hyvinvointialue suhtautuu myönteisesti siihen, että henkilöstö ryhtyy yrittäjäksi innovaatioidensa pohjalta. Sivutoimet ja mahdolliset esteellisyystilanteet selvitetään etukäteen. Tulevaisuus- ja strategiajaosto kehottaa tutkimus- ja innovaatiojohtajaa päivittämään työsuhdekeksintöohjeen vastaamaan näitä periaatteita.

Ennakkovaikutusten arviointi

Päätös vahvistaa henkilöstön ja tutkijoiden mahdollisuuksia osallistua innovaatiotoimintaan sekä selkeyttää innovaatioiden oikeuksien käsittelyä, hyödyntämistä ja kaupallistamista. Päätöksellä ei arvioida olevan välittömiä talousarviovaikutuksia. Yksittäisten innovaatioiden suojaamisesta, jatkokehittämisestä, kaupallistamisesta ja oikeuksien luovuttamisesta mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset ja muut vaikutukset arvioidaan tapauskohtaisesti.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 38

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:
Pohjois-Savon hyvinvointialueen voimassa oleva työsuhdekeksintöohje

Valmistelu

Pohjois-Savon hyvinvointialue edistää aktiivisesti henkilöstönsä ja tutkijoidensa innovaatiotoimintaa osana strategiansa (Avalt 06.10.2025 § 72) toimeenpanoa. Tavoitteena on tunnistaa ja kehittää uusia tuotteita, palveluja, menetelmiä, ohjelmistoja, algoritmeja ja muita ratkaisuja, jotka parantavat sosiaali- ja terveyspalvelujen laatua, vaikuttavuutta, saavutettavuutta, turvallisuutta ja tuottavuutta sekä tukevat uuden liiketoiminnan syntymistä.

Innovaatiotoiminnan edistäminen edellyttää selkeitä periaatteita sille, miten hyvinvointialueella syntyviä innovaatioita hyödynnetään ja miten niitä koskevia oikeuksia käsitellään. Hyvinvointialueen

voimassa oleva työsuhdekeksintöohje määrittää menettelyt patentilla suojattavien työsuhdekeksintöjen ilmoittamiseen ja käsittelyyn. Ohjeen mukaan työnantaja päättää tapauskohtaisesti, ottaako se työsuhdekeksintöön oikeuksia kokonaan tai osittain, esimerkiksi pelkän käyttöoikeuden. Jos hyvinvointialue ei ota oikeuksia, keksijällä on oikeus hyödyntää keksintöään.

Pohjois-Savon hyvinvointialue maksaa kulloinkin voimassa olevan korvauksen jokaisesta keksinnöstä, johon se on ottanut oikeuden.

Patentilla suojattavien keksintöjen lisäksi innovaatio voi olla tekijänoikeudella tai muulla immateriaalioikeudella suojattava tuotos, kuten ohjelmisto, lähdekoodi, algoritmi, tietokanta, digitaalinen palvelu, aineisto tai muu teos. Hyvinvointialueella on jo käytössä erillinen sitoumusmalli henkilöstön tuottamien aineistojen tekijänoikeuksien luovuttamiseen, mutta se ei muodosta yleistä innovaatiopolitiikkaa. Näiden tuotosten käsittelyä koskevat periaatteet on siksi tarpeen sisällyttää hyvinvointialueen innovaatiopolitiikkaan.

Linjaus vahvistaa hyvinvointialueen innovaatiomyönteistä toimintakulttuuria ja kannustaa henkilöstöä ja tutkijoita ilmoittamaan ja kehittämään innovaatioita. Hyvinvointialueen tavoitteena ei ole kerätä itselleen innovaatioiden oikeuksia, vaan edistää innovaatioiden käyttöönottoa ja kaupallistamista. Siksi oikeudet jätetään tai luovutetaan lähtökohtaisesti keksijöille ja tekijöille, ja hyvinvointialueen oma käyttö turvataan käyttöoikeudella. Oikeuksista päätetään nopeasti, jotta keksijä voi hakea suojaa, julkaista tai aloittaa yritystoiminnan.

58
Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelu

Tulstrja 19.11.2026
3144/00.04.00/2024

Valmistelija(t) Jussi Lampi, strategiajohtaja puh. 044 714 2631, jussi.lampi(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä strategiajohtaja

Päätösehdotus
Tulevaisuus- ja strategiajaosto merkitsee tiedoksi Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelun tilannekatsauksen.

Ennakkovaikutusten arviointi
-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 38

Liitteet ja oheisaineisto
Esityslistan liitteenä: Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus(luonnos)

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto Itä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) yhteistyösopimusluonnoksesta

Valmistelu

Yhteistyösopimuksen lainsäädännöllinen tausta

Hyvinvointialueiden yhteistyöstä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jäljempänä järjestämislaki) 5 luvussa. Yhteistyöalueelle laaditaan hyvinvointialueiden yhteistyösopimus valtuustokausittain.

Yhteistyösopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta. Sopimuksessa on lisäksi

varmistettava, että yhteistyösopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen. Yhteistyösopimuksessa sovitaan hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta ottaen huomioon järjestämislaissa ja muualla lainsäädännössä säädetyt yhteistyösopimuksen sisältöä koskevat vaatimukset. Yhteistyösopimuksen sisältöä ja valmistelua tarkentaa valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta (309/2023). Sosiaali- ja terveysministeriö on lisäksi ohjannut hyvinvointialueita yhteistyösopimuksen päivittämisessä 18.6.2025 antamallaan ohjauskirjeellä (VN/8128/2025).

Itä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvat Etelä-Savon, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon hyvinvointialueet. Yhteistyöalueen ensimmäinen yhteistyösopimus hyväksyttiin syksyllä 2024 kaikkien yhteistyöalueen hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa.

Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelu

Sopimuksen valmistelu toteutettiin pääosin vuosien 2025–2026 aikana. Valmistelussa huomioitiin ensimmäisestä yhteistyösopimuksesta saadut kokemukset sekä sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyösopimuksia koskeva ohjaus. Valmistelu tehtiin työryhmissä, joissa kaikki hyvinvointialueet olivat tasapuolisesti edustettuina. Lisäksi valmistelutyöryhmissä oli edustajia alueen yliopistoista ja ammattikorkeakouluista.

Yhteistyösopimuksen ensimmäinen luonnos valmistui huhtikuussa 2026, minkä jälkeen sopimusluonnos toimitettiin sosiaali- ja terveysministeriön arvioitavaksi toukokuussa 2026. Yhteistyöalueen aluehallitukset käsittelivät sopimusvalmistelua yhteisseminaarissa 3.6.2026. Sosiaali- ja terveysministeriötä kuultiin sopimusvalmistelun yhteydessä kesäkuussa 2026, ja ministeriön palaute huomioitiin sopimuksen jatkovalmistelussa.

Valmiutta ja varautumista koskevan kokonaisuuden valmistelu eteni osittain muusta sopimusvalmistelusta erillisenä kokonaisuutena ja tuotiin päätöksentekoon kevään 2026 aikana. Sopimusvalmistelua ja sen sisältöä käsiteltiin aluevaltuustojen yhteisessä informaatiotilaisuudessa 3.11.2026.

Sopimuksen uudistamisen tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialueiden työnjakoa, yhteistyötä ja toiminnan yhteensovittamista sekä selkeyttää yhteistyön tavoitteita, vastuita ja

toimeenpanoa. Yhteistyösopimus ei kata kaikkea hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä, vaan yhteistyötä tehdään myös muissa yhteisesti sovituissa rakenteissa ja kokonaisuuksissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto yhteistyösopimusluonnoksesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut sopimusluonnoksesta 13.8.2026 päivätyn lausunnon. Lausunto on esityslistan oheisliitteenä. Lausunnossa on todettu, että sopimusluonnos vastaa voimassa olevaa yhteistyösopimusta merkittävästi paremmin lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin. Korjaustarpeina ministeriö nostaa lausunnossaan esiin seuraavat viisi asiakokonaisuutta:

1. Leikkaustoiminnan seuranta: volyymit, laatu, potilasturvallisuus ja osaaminen on kuvattava selkeämmin
2. Harvinaisten sosiaalihuollon palveluiden työnjako ja vastuut on määriteltävä tarkemmin
3. Kalliiden sairaalalaitteiden hankintojen alueellinen ohjaus on kuvattava konkreettisemmin
4. Tietojärjestelmien kehittämisen, hankinnan ja käyttöönoton yhteistyömalli on täsmennettävä, ja
5. Yliopistojen apteekit on huomioitava TKKIO-yhteistyössä

Lopulliseen ja nyt päätöksentekoon tuotavaan sopimukseen on tehty lausunnon mukaiset täsmennykset ja korjaukset. Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto ja sen perusteella tehdyt täsmennykset ja korjaukset käsiteltiin yhdessä ministeriöiden edustajien kanssa YTA-sopimusneuvotteluissa 2.10.2026.

Yhteistyösopimuksen keskeinen sisältö

Itä-Suomen yhteistyöalueella sopimukseen on lain edellyttämien sisältöjen lisäksi määritelty yhteistyötä ohjaavat strategiset tavoitteet sopimuksen eri osa-alueille.

Yhteistyösopimus on valtuustokausittain hyväksyttävä strateginen asiakirja, minkä vuoksi sen kirjaukset ovat pääosin yleisellä ja periaatteellisella tasolla. Konkreettiset päätökset esimerkiksi hankintayhteistyöstä tehdään hankintalainsäädännön sekä kunkin hyvinvointialueen hallintosäännön ja muun toimivaltajaon mukaisesti.

Keskeisiä nostoja yhteistyösopimuksen sisällöstä ovat:

- Yhteisenä tavoitteena on edelleen vaikuttaa siihen, että Itä-Suomen yhteistyöalueen nimi muutetaan tulevaisuudessa Järvi-Suomen yhteistyöalueeksi.

- Väestön palvelutarpeen arviointia ja ennakointia tehdään yhteistyössä hyvinvointialueiden, kuntien ja muiden kumppaneiden kanssa, ja tietoa hyödynnetään palvelujen järjestämisessä ja yhteistyön kehittämisessä.
- Kuopion yliopistollisen sairaalan asemaa vahvistetaan, ja jokaisella yhteistyöalueen hyvinvointialueella säilyy monierikoisalainen keskussairaala, jossa turvataan tarvittava ympärivuorokautinen päivystys sekä mahdollisuus yöaikaiseen leikkaustoimintaan, tehohoitoon ja synnytysten hoitamiseen. Erityisen vaativat ja harvoin tarvittavat palvelut järjestetään ensisijaisesti yhteistyöalueella asiakkaiden tarpeet ja hyvinvointialueiden kyvykkyydet huomioiden.
- TKKI-toiminta vahvistaa yhteistyöalueen elinvoimaa ja uudistumista sekä edistää ihmisten hyvinvointia ja palvelujen vaikuttavuutta tavoitteena vähentää palvelutarpeen kasvua.
- Sähköisissä palveluissa ja tietojärjestelmissä yhteistyötä jatketaan kustannustehokkuuden parantamiseksi.
- Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista vahvistetaan yhteisellä tilannekuvalla, resurssienhallinnalla ja yhteistyörakenteilla, jotta hyvinvointialueet kykenevät tukemaan toisiaan häiriö- ja poikkeustilanteissa.
- Henkilöstön saatavuutta ja osaamista vahvistetaan yhteistyössä erityisesti alan veto- ja pitovoiman sekä erityisosaamisen turvaamiseksi.
- Uusien sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien, hoitojen ja laitteiden käyttöönottoa ja käytöstä poistamista tarkastellaan yhteistyössä vaikuttavuus huomioiden. Lisäksi merkittävien lääkintälaiteinvestointien yhteensovittamista ja kustannushyötyjen arviointia täsmennetään.
- Tukipalveluissa jatketaan säännöllistä yhteistyötä toiminnan laadun ja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Laajakantoisista ja yhteisistä investoinneista tehdään kustannushyötyanalyyseja ja tuottavuuslaskelmia yhteistyöalueen tasolla ennen päätöksentekoa.

Sopimuksen strateginen peruslinja säilyy pääosin ennallaan. Uudessa sopimuksessa yhteistyötä kuitenkin konkretisoidaan ja täsmennetään erityisesti palvelujen työnjaon, seurannan ja arvioinnin, henkilöstön ja osaamisen, varautumisen, menetelmäarvioinnin sekä investointien osalta. Samalla vahvistetaan sopimuksen toimeenpanon vastuita, seurantaa ja raportointia.

Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Yhteistyösopimus on voimassa 1.1.2027–31.12.2031 tai siihen saakka, kunnes uusi yhteistyösopimus tulee voimaan.

Sopimuksen toteutumista arvioidaan vuosittain Itä-Suomen yhteistyöalueen johtoryhmässä, joka koostuu Itä-Suomen yhteistyöalueen aluehallitusten puheenjohtajista, hyvinvointialuejohtajista sekä strategia- ja konsernipalveluiden johtajista. Johtoryhmä linjaa tarvittaessa sopimuksen toimeenpanoon liittyviä operatiivisia kysymyksiä, arvioi sopimukseen sisältyvien toimenpiteiden kustannusvaikutuksia sekä antaa tarvittaessa suosituksia sopimuksen päivittämisestä. Johtoryhmä raportoi sopimuksen toteutumisesta ja mahdollisista muutostarpeista aluehallituksille. Johtoryhmän muistiot tuodaan tiedoksi aluehallitukselle.

Sopimukseen sisältyvien toimenpiteiden kustannusvaikutusten arviointia päivitetään ja vaikutuksia seurataan sopimuksen toimeenpanon aikana.

59
SOTE-palvelustrategia

Tulstrja 19.11.2026
3213/00.01.02.00/2026

Valmistelija(t)	Jussi Lampi, strategiajohtaja puh. 044 714 2631, jussi.lampi(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	
Esittelijä	strategiajohtaja
Päätösehdotus	Tulevaisuus- ja strategiajaosto merkitsee katsauksen tiedoksi.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 38
Liitteet ja oheisaineisto	
Valmistelu	Strategiajohtajan antaa katsaus SOTE-palvelustrategian valmisteluun.

Tulevaisuus- ja strategiajaosto 19.11.2026

Muut asiat

Tulstrja 19.11.2026

Päätös